

IV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA EMOCJE - ŹRÓDŁO, ZNACZENIE, KONSEKWENCJE

ABSTRAKTY

Redakcja:
Paulina Pomajda
Monika Maciąg

Lublin, 26 stycznia 2023 r.

**IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Emocje – źródło, znaczenie,
konsekwencje”**

Abstrakty

**III Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Emocje – źródło, znaczenie,
konsekwencje”**

Abstrakty

Redakcja:
Paulina Pomajda
Monika Maciąg

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
Lublin 2023

**IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Emocje – źródło, znaczenie, konsekwencje”
26 stycznia 2023 r.**

Abstrakty

Redakcja:

Paulina Pomajda

Monika Maciąg

Skład i łamanie:

Monika Maciąg

Projekt okładki:

Marcin Szklarczyk

© Copyright by Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ISBN 978-83-67670-03-6

Wydawca:

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ul. Głowackiego 35/348

20-060 Lublin

www.fundacja-tygiel.pl

Komitet Naukowy:

- **dr hab. Tomasz Kruszewski, prof. UMK**, Katedra Kognitywistyki, Instytut Badań Informacji i Komunikacji, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- **dr hab. Adriana Schetz, prof. US**, Instytut Filozofii i Kognitywistyki, Uniwersytet Szczeciński
- **dr hab. Mirosława Huflejt-Łukasik, prof. UW**, Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski
- **dr Elżbieta Januszewska**, Katedra Psychologii Klinicznej, Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
- **dr Agnieszka Jaros**, Katedra Pedagogiki Społecznej i Resocjalizacji, Wydział Nauk o Wychowaniu, Uniwersytet Łódzki
- **dr Karolina Ludwikowska-Świeboda**, Katedra Psychologii Emocji i Osobowości, Instytut Psychologii, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- **dr Marta Mikołajczyk**, Instytut Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Komitet Organizacyjny:

- Ewelina Chodźko
- Alicja Danielewska
- Iwona Domina
- Justyna Dorosz
- Joanna Jędrzejewska
- Kinga Kalbarczyk
- Joanna Kozłowska
- Kamil Maciąg
- Monika Maciąg
- Izabela Mołdoch-Mendoń
- Aneta Peichert
- Paulina Pomajda
- Marcin Szklarczyk
- Paulina Szymczyk

Organizator:

Fundacja
TYGIEL

Spis treści

Wystąpienia Gości Honorowych

Filozoficzna perspektywa emocji w praktyce psychoterapii poznawczo-behawioralnej	11
Poznawcze i pozapoznawcze funkcje emocji	12
Różne oblicza optymizmu i postrzegania pozytywów	13
Uczucia w sytuacjach granicznych – znaczenie i ich konsekwencje w narracjach byłych wychowanek placówek resocjalizacyjnych	14

Wystąpienia Uczestników

Emocje jako element działalności wspinaczkowej Wandy Rutkiewicz	17
Matki nieheteroseksualne we współczesnej Polsce	18
Reguła sympatii jako mechanizm wywierania wpływu społecznego w rosyjskich poradnikach magicznych N.I. Stiepanowej.....	19
Spektrum autyzmu a problematyka rozpoznawania i okazywania emocji.....	20
Stygmatyzacja schizofrenii w kinie grozy – jak kino gatunkowe kształtuje przekonania na temat zdrowia psychicznego?.....	22
Wpływ emocji na twórczość nieprofesjonalną. Przypadek Marii Wnęk	24
Zakrzywione postrzeganie miłości – erotomania i jej podłoże emocjonalne	25
Indeks Autorów	27

Wystąpienia Gości Honorowych

Filozoficzna perspektywa emocji w praktyce psychoterapii poznawczo-behawioralnej

dr hab. Tomasz Kruszewski, prof. UMK, Katedra Kognitywistyki, Instytut Badań Informacji i Komunikacji, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wystąpienie dotyczy obecności emocji w powstawaniu wybranych zaburzeń i chorób psychicznych. Ponieważ rozumienie emocji i uczuć jest w neurobiologii, psychologii i innych naukach społecznych niejednoznaczne, autor odwołuje się do ustaleń filozofii psychologii i psychiatrii – wyjściowych do analizy pojęć i klaryfikacji klasyfikacji stanów afektywnych człowieka. Wzbogaca je najbardziej charakterystycznymi definicjami emocji i uczuć. Rozumienie pracy terapeutycznej w zakresie zdrowia i choroby oraz holistycznej koncepcji ciała ujmuje w idee dojrzałego rozumienia szczęścia i w konsekwencji w ramy filozofii medycyny. W dalszej części wystąpienia zaproponowany zostanie metodologiczny wymiar psychoterapii poznawczo-behawioralnej oraz wątków terapii *new age*, w obrębie których autor skupi się na modelu powstawania problemu, epistemologii poziomów treści poznawczych człowieka. Przedstawione będą refleksje nad wybranym modelem pracy wobec negatywnych automatycznych myśli w różnych problemach psychicznych i warunkujących je emocji. Zarysuje się wreszcie wybrane formy psychoedukacji pacjentów z uwzględnieniem podstawowych cech psychologii poznawczej, behawioryzmu i duchowości Wschodu, jako kluczowych do utrzymania zdrowia i odczuwania szczęścia – osiowego afektu uwzględnianego w wystąpieniu.

Poznawcze i pozapoznawcze funkcje emocji

dr hab. Adriana Schetz, prof. US, Instytut Filozofii i Kognitywistyki, Uniwersytet Szczeciński

Emocje są tym aspektem psychiki, który zdaniem wielu czyni życie wartościowym. Dobór słów w poprzednim zdaniu nie jest przypadkowy, albowiem właśnie dlatego, że mamy emocje, nasze życie podlega ocenie w kategoriach tego, co jest dla nas pożądane, a co nas odpycha i stanowi źródło negatywnych doznań. Jak ujmował to William James: *nasze odczuwanie tych samych zmian w miarę ich pojawiania się jest emocją*. I choć autor ten miał na myśli przede wszystkim doznania cielesne, a filozofia za Jessem Prinzem (a wcześniej za Antoniem Damasiem) nazywa je markerami somatycznymi, to obok debaty o to, jak zdefiniować emocje równie, a może nawet bardziej interesująca, jest debata na temat funkcji emocji.

W debacie tej istnieją zasadniczo trzy stanowiska. Pierwsze to kognitywizm wiążący funkcję emocji z ich walorem opisowym, angażującym kategorię adekwatności emocji, ukazującym często ich ewolucyjny rodowód. Drugim stanowiskiem jest non-kognitywizm, tj. ujęcie koncentrujące się na dycho-
tomii rozum-emocje, zaś trzecim podejście hybrydowe łączące dwa pierwsze. Postaram się argumentować na rzecz hipotezy, iż pierwotna funkcja emocji jest poznawcza, natomiast nie wyklucza to możliwości, że posiadają one również aspekt niekognitywny. Uważam, że pełni on istotną funkcję w powstaniu świadomości oraz elementarnej samoświadomości u człowieka i innych zwierząt.

Różne oblicza optymizmu i postrzegania pozytywów

dr hab. Mirosława Huflejt-Lukasik, prof. UW, Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski

Optymizm ma różne oblicza.

Jako siła napędowa naszej aktywności wpisany jest w uniwersalne ludzkie funkcjonowanie. Jako ludzie potrzebujemy być optymistami, bo kiedy tracimy nadzieję, wtedy jesteśmy w najgorszym psychicznym stanie, najcięższej depresji. Optymizm, pozytywne emocje to źródło dostępu do psychicznych zasobów, kreatywności, pozwalające znajdować rozwiązania na przekór trudnym sytuacjom.

Czasem jednak nierealistyczny optymizm powoduje, że tam, gdzie mogliśmy zrobić więcej, by chronić np. swoje zdrowie, zakładamy, że nas negatywne przypadki (np. choroby) nie dotkną. Przykładowo w czasie pandemii powodował zaniechanie przez część osób środków ostrożności. Nierealistyczny optymizm jest niefunkcjonalny, kiedy faktycznie możemy wpływać na naszą sytuację.

Kolejny aspekt odmiennych oblicz optymizmu to różnice indywidualne i wyuczone strategie funkcjonowania. Z jednej strony tendencja do optymizmu (orientacji pozytywnej) jest jednostkową cechą, w części wywodzącą się z naszych biologicznych, temperamentalnych podstaw. Co, sprawia, że części z nas łatwiej jest być optymistami. Z drugiej strony, dostrzegania pozytywów można się nauczyć i stosować jako pomocne życiowe strategie w różnych kontekstach, np. regulowania emocji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, czy życiowymi zmianami.

Wystąpienie będzie dotyczyć tych powyższych odmiennych oblicz optymizmu. Przedstawione zostaną koncepcje i wyniki badań dotyczące tej tematyki, a także wnioski z praktyki i dla praktyki

Uczucia w sytuacjach granicznych – znaczenie i ich konsekwencje w narracjach byłych wychowanek placówek resocjalizacyjnych

dr Agnieszka Jaros, Katedra Pedagogiki Społecznej i Resocjalizacji, Wydział Nauk o Wychowaniu, Uniwersytet Łódzki

Referat poświęcono doświadczeniom biograficznym osób, które w przeszłości przebywały w placówkach resocjalizacyjnych. Celem przeprowadzonych badań było poznanie cielesnego wymiaru doświadczanych uczuć w sytuacji utraty ważnej osoby oraz sposobów radzenia sobie z takim doświadczeniem przejawiających się w działaniu.

W części wprowadzającej referatu, omówiono teoretyczne ramy badań własnych będące rozważaniami na temat sytuacji granicznej, jaką jest śmierć bliskiej osoby w ujęciu Karla Jaspersa oraz zagadnienie wczucia Edyty Stein, z których wyprowadzono kody analityczne.

Główny problem badawczy ujęto w postaci pytania: Jak śmierć bliskiej osoby wpływa na proces demoralizacji kobiet w perspektywie ich indywidualnych doświadczeń biograficznych? W badaniach wykorzystano metodę indywidualnych przypadków, natomiast techniką pozyskiwania danych uczyniono autobiograficzny wywiad narracyjny Fritza Schütze.

W oparciu o analizę uzyskanego materiału dokonano rekonstrukcji doświadczeń respondentek związanych z sytuacją graniczną, jaką była śmierć bliskiej osoby. Na tej podstawie uznano, że śmierć bliskiej osoby doświadczana była jako strata lub utrata, ale tylko utrata bliskiej osoby generowała uczucia, które manifestowały się w cielesnych formach wyrazu. Akty wyrazu towarzyszyły unaocznieniom śmierci bliskiej osoby w przypomnieniu pomimo upływu lat. Cierpienie wynikające z utraty bliskiej osoby doprowadziło do wypracowania nowych wzorów działania – unikowego i rozwojowo-unikowego, które finalnie w ocenach sędziów sądów rodzinnych, zostały uznane za przejaw demoralizacji.

Wystąpienia Uczestników

Emocje jako element działalności wspinaczkowej Wandy Rutkiewicz

Anna Klimek-Jelonek, *anna.klimek@doctoral.awf.krakow.pl*, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Wydział Turystyki i Rekreacji, *www.awf.krakow.pl*

W wystąpieniu pt. Emocje jako element działalności wspinaczkowej Wandy Rutkiewicz, zaproponowano analizę doznań emocjonalnych doświadczanych przez wybitną polską himalaistkę podczas podejmowanych przez nią aktywności okołogórskich. Liczne znamienite sukcesy Wandy Rutkiewicz pozwoliły na zawsze zapisać się jej na kartach historii światowego sportu. Analizując całokształt jej sylwetki, nie sposób jednak pominąć faktu, iż wspomniane, nadzwyczaj wybitne, wspinaczkowe osiągnięcia warunkowane były wieloma względami, nie tylko natury fizycznej, lecz przede wszystkim psychicznej. Dotychczasowe opracowania dotyczące problematyki tego zagadnienia skupiły się przede wszystkim na nazwaniu konkretnych odczuć towarzyszącym działalności wspinaczkowej. Wskazały na dominujący wśród wspinaczy wysokogórskich strach i lęk. Pomięły one natomiast aspekt zależności przyczynowo-skutkowych, które bez wątpienia stanowią czynnik determinujący motywację do podejmowania wspinaczki, obierane cele, czy odniesione sukcesy. Problematyka podjęta przez autorkę wskazuje zatem na emocje, będące nie tylko integralną częścią działalności wysokogórskiej Wandy Rutkiewicz, ale również ściśle warunkujące jej efektywność. Analiza materiałów archiwalnych i poddanie jej krytyce źródeł, pozwoliły na zestawienie powszechnie występujących podczas podejmowania wspinaczki przez polską himalaistkę, emocji. Autorka w swoich rozważaniach skupiła się także na ukazaniu ich źródeł oraz wskazaniu korelacji na bardzo bliską więź Wandy Rutkiewicz ze środowiskiem górskim, naturą, pojmowaniu ich w kategoriach transcendentnych, wręcz metafizycznych. Celem wystąpienia była zatem próba zapełnienia luki w rozważaniach dotyczących emocji, ukazanie ich źródeł i wpływu na wybitne sukcesy polskiej himalaistki – Wandy Rutkiewicz.

Matki nieheteroseksualne we współczesnej Polsce

Karolina Czerwionka, k.czerwionka@o2.pl, Uniwersytet w Białymstoku

W naszym kraju żyje około dwa miliony osób nieheteroseksualnych. Dane dotyczące liczby rodzin jednopłciowych w Polsce są ograniczone. Raport na temat „tęczowych rodzin” opublikowany w 2010 roku przez Kampanię Przeciw Homofobii podaje, że ponad 50 tysięcy dzieci wychowywanych jest przez rodziców tej samej płci, co jednak nie jest poparte źródłami liczbowymi. Matki nieheteroseksualne funkcjonujące w naszym kraju często zmuszane są do stosowania strategii, które umożliwią lub ułatwią im funkcjonowanie w społeczeństwie. Podstawowym celem pracy jest przedstawienie koncepcji badania, którego celem jest zidentyfikowanie, opisanie i przeanalizowanie strategii stosowanych przez matki nieheteroseksualne w ich społecznym funkcjonowaniu we współczesnej Polsce oraz ustalenie czynników wpływających na wybór tych strategii. Jednym z podstawowych czynników warunkujących użycie strategii są emocje. W pracy przedstawione zostały zagadnienia dotyczące typów rodzin matek nieheteroseksualnych. Następnie opisane zostały typy matek nieheteroseksualnych (biologiczne, społeczne i prawne). Omówione zostały również przykłady problemów jakie spotykają niniejsze rodziny w naszym kraju. Wśród nich wymienione zostaną ograniczenia wynikające z polskiego wymiaru prawa, edukacji szkolnej dzieci, specyfiki społeczeństwa polskiego oraz Kościoła katolickiego w naszym kraju. Ograniczenia te stają się jednym z głównych źródeł problemów mających wpływ na funkcjonowanie rodzin matek nieheteroseksualnych w naszym społeczeństwie. Realizacja niniejszego celu ma nastąpić poprzez przeprowadzenie indywidualnych wywiadów pogłębionych z matkami nieheteroseksualnymi mieszkającymi w Polsce. W niniejszej pracy zaproponowane zostały dobór próby, pytania badawcze oraz narzędzia badawcze.

Reguła sympatii jako mechanizm wywierania wpływu społecznego w rosyjskich poradnikach magicznych N.I. Stiepanowej

Joanna Rybarczyk-Dyjewska, joanna.rybarczyk@uj.edu.pl, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej, Uniwersytet Jagielloński, <https://www.uj.edu.pl/>

Celem wystąpienia była prezentacja reguły sympatii, jaką w swojej działalności wykorzystuje Natalia Iwanowna Stiepanowa, znana także jako uzdrowicielka z Syberii, autorka popularnych zbiorów zaklęć, producentka akcesoriów magicznych, kosmetyków i preparatów leczniczych. Reguła jest jednym z mechanizmów wpływu społecznego, opisanych przez psychologa Roberta Cialdiniego. W charakterze materiału egzemplifikacyjnego wykorzystano poradnik Stiepanowej *Starożytna magia. Leczenie słowem i modlitwą (Древняя магия. Вращевание словом и молитвой)*. Na przykładzie wybranych wypowiedzi autorki oraz fragmentów listów do niej zaprezentowano techniki wywierania wpływu na odbiorców rozmaitych towarów lub usług. Pokazano, jak za pomocą odpowiednich konstrukcji językowych (głównie form „my” inkluzywnego), uzdrowicielka akcentuje swoje podobieństwo do czytelników i w jaki sposób (m. in. przez użycie czasowników performatywnych) stara się ich komplementować. Przeanalizowane zostały wypowiedzi, w których Stiepanowa, bazując na technice kontaktu i współpracy, zapewnia o swojej otwartości na różne formy kontaktu z klientami (osobisty, telefoniczny czy listowny) oraz podkreśla bezinteresowny charakter swojej działalności. Wskazano również te fragmenty poradnika, które mają wywoływać i utrzymywać pozytywne skojarzenia z „produktami”, takimi jak zaklęcia i kosmetyki. W wystąpieniu zwrócono także uwagę na profil odbiorcy, tj. czytelników i jednocześnie autorów listów adresowanych do uzdrowicielki. Zauważono, iż w przypadku publikacji Stiepanowej można mówić o tendencji zmierzającej ku rozszerzaniu kręgu odbiorców: jej książki przeznaczone są dla osób poszukujących pomocy (np. w sytuacji problemów ze zdrowiem), ale także dla początkujących i doświadczonych znachorów.

Spektrum autyzmu a problematyka rozpoznawania i okazywania emocji

Lukasz Wójcik, lukasz.konrad.wojcik@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Piotr Juda, piotr.juda@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Milena Nowak, milena1997.nowak@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Mateusz Wylaź, mateuszl.wylaz@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Celem pracy było przeanalizowanie problemów związanych z okazywaniem i odczytywaniem emocji przez osoby ze spektrum autyzmu. Jako materiały do pracy podejmującej przegląd tego tematu posłużyło 25 artykułów z baz PubMed, Cochrane, Embase oraz Google Scholar. Dodatkowo zostały przeanalizowane zalecenia i skale medyczne Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Polskiego Towarzystwa Zespołu Aspergera, wytyczne WHO oraz Amerykańskiego Towarzystwa Autyzmu. Przegląd dotyczył oceny zaburzeń emocjonalnych i trudności w tworzeniu relacji, skorelowanych dodatnio z nasileniem spektrum autyzmu.

U pacjentów ze spektrum autyzmu występują trudności w zakresie emocjonalnym, relacji interpersonalnych i umiejętności społecznych. Ograniczona elastyczność myślenia, przy jednoczesowym utrudnieniu odbierania bodźców zewnętrznych i ich nieprawidłowej analizie, powoduje zakłócenia w adoptowaniu się do środowiska. Rozpoznawanie uczuć oraz wyrażanie zachowań adekwatnych do przeżywanych emocji jest podstawą tworzenia siatek społecznych oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Osoby ze spektrum autyzmu wykazują zaburzone odczytywanie oraz okazywanie emocji. Może to powodować agresję, dewaluację satysfakcji z życia czy obniżenie motywacji do

działania. Podejmowane przez pacjentów ze spektrum autyzmu starania mają na celu m.in. dążenie do równowagi emocjonalnej oraz do rozpoznawania i kontrolowania, często impulsywnej, reakcji psychosomatycznej.

Osoby ze spektrum autyzmu mają autentyczną potrzebę zgłębiania i analizowania własnej emocjonalności, rozwinięcia umiejętności rozpoznawania odpowiedzi własnego organizmu na emocje i postępowania z nimi na co dzień. Mają identyczne zainteresowania i potrzeby jak ich rówieśnicy.

U pacjentów ze spektrum autyzmu znacznie częściej występuje ryzyko pojawienia się agresji, konfliktów i niewłaściwych zachowań w bliższych relacjach. Należy zapewnić im realną pomoc psychologiczną dotyczącą m.in. kwestii zaburzeń emocjonalnych.

Stygmatyzacja schizofrenii w kinie grozy – jak kino gatunkowe kształtuje przekonania na temat zdrowia psychicznego?

Łukasz Wójcik, lukasz.konrad.wojcik@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Piotr Juda, piotr.juda@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Milena Nowak, milena1997.nowak@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Mateusz Wylaź, mateuszl.wylaz@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Stygmatyzacja jest bardzo poważnym problemem, z którym borykają się osoby doświadczające złego stanu zdrowia, a w szczególności osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, stąd też za cel przyjęto próbę przybliżenia tego zjawiska w medium jakim jest kino grozy. Stygmatyzujące przedstawienia psychoz są powszechne w mediach, znacznie bardziej, niż stygmatyzujące przedstawienie depresji, stąd też w niniejszym przeglądzie skupiono się właśnie na nich.

Kino, będące jedną z najbardziej wpływowych form mediów, niestety stanowi również jedno z częstszych źródeł stygmatyzacji, a szczególną rolę odgrywa w tym gatunek horroru. Motyw złego stanu zdrowia psychicznego jest często wykorzystywany celem scharakteryzowania głównego antagonisty, przedstawiając chorych na schizofrenię jako brutalnych i niebezpiecznych. Stanowi to przyczynę błędnego rozumienia choroby przez ogół społeczeństwa nie związanego ze służbą ochrony zdrowia psychicznego oraz przez osoby, które nie miały wcześniej styczności z podobną przypadłością.

W przeciwieństwie do produkcji z motywami wilkołaków, zombie czy wampirów, filmy z psychotycznymi, żądnymi krwi zabójcami nigdy nie przestały

być modne. Od momentu premiery protoplasty podgatunku – „Psychozy” Alfreda Hitchcocka – minęło już ponad 60 lat, a przez ten czas kinowi reżyserzy przyzwyczaili widzów do klisz, które dzięki charakterystycznemu przekazowi wizualnemu, wywołującemu skrajne emocje, nieprędko opuszczą umysły swoich odbiorców.

Wpływ emocji na twórczość nieprofesjonalną. Przypadek Marii Wnęk

*Ewelina Paulina Mokijewska, epmokijewska@gmail.com, Wydział Sztuk Pięknych,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, <https://art.umk.pl>*

Przedmiotem wystąpienia był wpływ emocji na twórczość nieprofesjonalną, omówiony na przykładzie życia i działalności artystycznej Marii Wnęk. „Malarka słynna po całym świecie”, jak sama o sobie mawiała, jest jedną z czołowych przedstawicielek nurtu art brut w Polsce. Powszechnie wiadomo, że emocje w działalności artystów nieprofesjonalnych odgrywają ogromną rolę i stanowią fundament pod ich spontaniczną twórczość. Zjawisko, które kilkadziesiąt lat temu francuski artysta i kolekcjoner Jean Dubuffet określił jako „art brut”, do dziś pozostaje trudne do zdefiniowania ze względu na swą skomplikowaną i trudną do objęcia w ramy specyfikę. Studium przypadku opierające się na życiorysie i działalności Marii Wnęk wskazuje, że prace tworzone spontanicznie przez osoby bez formalnego wykształcenia artystycznego, są przepełnione emocjami, które w życiu każdego człowieka odgrywają niebagatelną rolę. Wyjątkowości twórczyni należy jednak doszukiwać się w fakcie, że to właśnie emocje stanowiły źródło oraz przyczynę narodzin jej artystycznego i duchowego mikrokosmosu. Doświadczenia, których doznała na swojej drodze życiowej miały bezpośredni wpływ na jej poruszającą twórczość, przepełnioną nadzieją, ale również lękiem, bólem i strachem, które towarzyszyły jej całe życie. Wystąpienie podzielone zostało na kilka części. Podjęta została między innymi problematyka zdefiniowania zjawiska art brut. Następnie uwaga została skupiona na poszukiwaniach źródła, znaczenia oraz konsekwencji emocji w twórczości tytułowej artystki. Podczas wystąpienia, na wybranych przykładach, zaprezentowane zostało również malarstwo Marii Wnęk oraz wszelkie przejawy jej artystycznej działalności.

Zakrzywione postrzeganie miłości – erotomania i jej podłoże emocjonalne

Łukasz Wójcik, lukasz.konrad.wojcik@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Piotr Juda, piotr.juda@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Milena Nowak, milena1997.nowak@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Mateusz Wylaź, mateuszl.wylaz@student.uj.edu.pl, Studenckie Koło Naukowe Humanistyki Medycznej, Wydział Lekarski, Kierunek Lekarski, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Erotomania, pomimo iż jest dość rzadkim zaburzeniem, stosunkowo dużo uwagi otrzymuje w przekazie medialnym. Nie bez powodu, w końcu to na celebrytach i dziennikarzach osoby dotknięte tą chorobą koncentrują zazwyczaj swoje urojenia.

W związku z powyższym za cel niniejszego opracowania przyjęto przybliżenie kontekstów erotomanii: historycznego, kulturowego oraz medycznego, ze szczególnym skupieniem na czynnikach bezpośrednio sprzyjających rozwojowi i utrzymywaniu się zaburzenia oraz diagnostyce i leczeniu tej przypadłości.

Na podstawie przeanalizowanych badań podsumowano w niniejszym przeglądzie najważniejsze informacje dotyczące tego zagadnienia, przytaczając doniesienia specjalistów zajmujących się tą problematyką na przestrzeni wieków, aż do czasów współczesnych. Przedstawiono neurobiologiczne podstawy fizjologicznego zjawiska miłości oraz jej patologicznej postaci. Omówiono również reprezentację erotomanii w sztuce i mediach oraz zwrócono uwagę na popularną, niemniej błędną definicję rozpowszechnianą w tych formach masowego przekazu.

Zebrane badania wskazują na wieloczynnikową przyczynę powstawania zaburzenia, podkreślając znaczenie negatywnych doświadczeń emocjonalnych dla patogenezy erotomanii. Skłania to do wniosku, iż erotomani wymagają interdyscyplinarnego wysiłku lekarzy, psychologów i psychoterapeutów. W celu uzyskania pełniejszego zrozumienia problematyki, konieczne jest przeprowadzanie dalszych badań, ponieważ dotychczasowa liczba publikacji poświęconych temu zagadnieniu jest niedostateczna.

Indeks Autorów

Czerwionka K.	18
Huflejt-Łukasik M.	13
Jaros A.	14
Juda P.	20, 22, 25
Klimek-Jelonek A.	17
Kruszewski T.	11
Mokijewska E.P.	24
Nowak M.	20, 22, 25
Rybarczyk-Dyjewska J.	19
Schetz A.	12
Wójcik Ł.	20, 22, 25
Wyłaż M.	20, 22, 25

Wydawnictwo
TYGIEL

Zapraszamy do zapoznania się z aktualną ofertą
Wydawnictwa Naukowego TYGIEL

kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl

www.wydawnictwo-tygiel.pl

© DZIAŁALNOŚĆ

Wydawnictwo

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL to podmiot zrodzony z doświadczenia oraz zaangażowania zespołu osób w pełni poświęconych promocji nauki i szeroko rozumianego rozwoju.

Publikowane przez nas prace są odzwierciedleniem trendów badawczych oraz zainteresowań naukowych środowiska akademickiego.

© DZIAŁALNOŚĆ

Biblioteka Cyfrowa

Biblioteka Cyfrowa należąca do Wydawnictwa Naukowego TYGIEL zawiera wszystkie publikacje wydawane przez Wydawnictwo. Dodatkowo została przyłączona do Federacji Bibliotek Cyfrowych, dzięki czemu mogą Państwo przeglądać zbiory udostępniane na całym świecie.

© DZIAŁALNOŚĆ

Czasopisma naukowe

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL rozpoczęło prace nad kilkoma tytułami czasopism naukowych. Więcej szczegółów wraz z aktualnym stanem prac dostępne jest w zakładce „Czasopisma naukowe”. Osoby zainteresowane współpracą prosimy o kontakt.

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Emocje – źródło, znaczenie, konsekwencje” odbyła się w formie online 26 stycznia 2023 roku. Celem Wydarzenia była aktualizacja wiedzy, integracja środowiska naukowego oraz promocja nauki.

Uczestnicy Konferencji mieli okazję wysłuchać wystąpień zaproszonych Gości Honorowych oraz możliwość prezentacji swoich prac w formie wystąpień ustnych. Przedstawiciele wielu dziedzin nauk (m.in. humanistycznych, społecznych i medycznych) podjęli debatę na temat emocji. Podczas Wydarzenia poruszono zagadnienia związane m.in. z przedstawianiem emocji (np. przez malarzkę Marię Wnęk), psychoterapią poznawczo-behawioralną czy funkcjami emocji.

Konferencję zakończyła dyskusja uczestników na temat zaprezentowanych prac oraz całościowe podsumowanie spotkania. *IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Emocje – źródło, znaczenie, konsekwencje”* to wydarzenie zrealizowane z inicjatywy Fundacji na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL.

